

International Refereed Journal

Karaelmas Journal of Educational Sciences

Journal Homepage: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kebd>

Teachers' Views on the Use of Computer Technologies in School Song Teaching in Middle School Music Applications¹

Ahmet KARATAŞ², Yasemin KARATAŞ³

Received: 23 January 2021, Accepted: 11 May 2021

ABSTRACT

While technological advances lead to improvements in music education as in all areas of life, it also leads to changes in learning-teaching processes. Many dimensions of education are carried out in secondary school music lessons. There is a great variety of music lessons. The use of computer technologies in teaching school songs gain many benefits for teachers and students. In this direction, positive feedback can be obtained from the lessons with the use of computer technologies. In the study, teachers' views on the use of computer technologies in school songs in secondary school music lessons were analyzed. The working universe of this research is music teachers who work in public and private schools affiliated to Istanbul's Ministry of National Education, and the sample is 68 music teachers working in public and private schools affiliated to Istanbul's Ministry of National Education. The data in the study, in which the descriptive scanning model was used, one of the quantitative research methods, was obtained by applying a 10-question questionnaire to 68 music teachers working in public and private schools affiliated to the Ministry of National Education in the 2019-2020 academic year. It was analyzed using the quantitative descriptive analysis method as used with the SPSS program, obtained through the questionnaire. Simple frequency distributions (f) and percentage (%) information were calculated. The results of the study were that the music teachers who participated in the study made use of computer technologies in teaching school songs, and their lessons benefited from the convenience of computer technologies, but music teachers rarely wrote accompaniments to school songs by using note writing programs. In this direction, computer-aided research and technology development recommendations were made in the school education of music teachers.

Keywords: Secondary School Music Lesson, Teaching School Songs, Computer Technologies

Ethical Committee Date / Number : Since the research was conducted before 2020, Ethics Committee Approval was not required.

EXTENDED ABSTRACT

Purpose and Significance

The purpose of this research; to examine to what extent computer technologies are used during the teaching of school songs in secondary school music lessons and to reveal the views of music teachers. The research is considered important in terms of addressing the use of computer technologies in song teaching and it is thought that it can contribute to the field as suggestions can be made in line with the opinions of the teachers on the subject. In previous studies on the subject, the contribution of the use of technology in music education to music lessons has been revealed. However, there are not enough studies on the use of music technologies in teaching school songs. In this respect, although there are studies on the use of music technologies in music education, the lack of sufficient studies only for teaching school songs makes this study important.

¹ This study was presented orally at the 1st International SANAD Congress at Maltepe University between 12-14 December 2019.

² Music Teacher, Ministry of National Education, ahmetkaratas44@gmail.com [0000-0001-7680-5583](https://orcid.org/0000-0001-7680-5583)

³ Research Assistant, Adiyaman University, State Conservatory, yaseminbayraktar@msn.com [0000-0001-9148-1003](https://orcid.org/0000-0001-9148-1003)

Methods

Content Descriptive survey model was used for the purpose of the research. In the study, the literature on the subject was examined, 10-question questionnaire was created and applied to music teachers to get their opinions. The working universe of this research is music teachers who work in public and private schools affiliated to Istanbul's Ministry of National Education, and the sample is 68 music teachers working in public and private schools affiliated to Istanbul's Ministry of National Education.

The data required in the study were collected by applying a questionnaire to music teachers working in public and private schools affiliated to the Ministry of National Education in Istanbul in the 2019-2020 academic year. The permission of the teachers to be surveyed was obtained and only the teachers who volunteered to participate in the study were preferred. In the study, a 10-question Likert-type questionnaire was created by examining the literature on the subject and applied to music teachers in order to get their opinions. The data obtained through the questionnaire were analyzed by the descriptive quantitative analysis method. The data were subjected to statistical processes using the SPSS program, and simple frequency (f) distributions and percentage values (%) were calculated. The findings obtained as a result of the analysis were tried to be interpreted.

Results

Based on the findings of the research, it was concluded that the music teachers who participated in the study mostly benefited from computer technologies in the teaching of school songs, and performed the lessons by taking advantage of the convenience of computer technologies. Accordingly, it has been revealed that computer technologies positively affect the teaching of school songs in music lessons. It was determined that school songs were tried to be taught with the infrastructures available on the internet, smart boards and projection devices were mostly used in the song teaching process, and teachers tried to make the lessons more enjoyable with karaoke applications. It has also been revealed that, with the use of computer technologies, song teaching practices in music lessons take less time and lessons become more fun. However, it was observed that music teachers did not write accompaniments to school songs by using note writing programs in teaching school songs.

Discussion and Conclusions

In their study, Parasız and Aras emphasized that the use of technology in music education leads to the transfer of learning by doing and experiencing in a more functional and active way, and that the use of technology will benefit music education in this direction (2012, 1106). In his work titled "Information Journey of Music Art", Kızılkaya stated that music software and hardware provide great convenience in transferring music to individuals and masses, and also emphasized that information technologies provide diversity in music, limit opportunities, provide development in musical talent and contribute to professional motivation (2011, 1-4). It can be said that the studies conducted support the results of our study.

In their studies on the subject, Şen and Şentürk emphasized that the use of computers in music teaching has become possible today, and that the use of these materials in education processes makes music education processes more fun and students are active (2014, 189). Based on the opinions of the teachers included in our study, it can be said that teachers and students use technological materials in order to make learning songs fun.

Yüksel and Mustul, in their article titled "Computer Aided Accompaniment Application in Music Education and Student Opinions Regarding the Application," stated that playing the instrument with accompaniment is important in terms of instrument training, increases the motivation of the performer, eliminates musical problems, and that computer-aided accompaniment is seen as an important teaching material in instrument education. has been specified (2015, 15). It is thought that the situation will be similar to the teaching of school songs as in musical instrument education. Accordingly, it is revealed that the use of computer technologies in teaching school songs will be beneficial.

Açıksöz and Güdek emphasized that the piano lesson videos on Youtube allow the use of music teaching methods and educational materials, and that students can benefit from these videos as well as music teachers will provide the opportunity to examine, compare and develop their own knowledge and teaching methods (2018, 20). In this direction, it can be said that the situation that applies to piano education can also be realized in teaching school songs and it is similar to this situation. Using performance videos in teaching school songs can make this process more effective. Based on the data obtained within the scope of the research, it is seen that the participant teachers included such studies.

In the study conducted by Ayhan and Kürün (2016), it was stated that using note writing programs for preparing school songs accompaniment could provide convenience, using these programs, school songs could be transformed into polyphonic and accompaniment, so that music lessons would become more efficient in teaching school songs

(507). It is revealed that this study supports this study and that the use of note writing programs in teaching school songs can provide positive contributions.

Based on the results of the research, the focus on the use of computer technologies by music teachers in teaching school songs and the use of computer technologies in the music lesson curriculum should be addressed. In addition, considering that accompaniment has a great importance in teaching school songs, teachers' efforts to support the lesson with the use of technology may benefit song teaching. Accordingly, it was recommended that music teachers receive regular in-service training so that they can use note writing programs.

Ortaokul Müzik Dersi Uygulamalarındaki Okul Şarkıları Öğretiminde Bilgisayar Teknolojileri Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri¹

Ahmet KARATAŞ², Yasemin KARATAŞ³

Başvuru Tarihi: 23 Ocak 2021, **Kabul Tarihi:** 11 Mayıs 2021

ÖZET

Teknolojik ilerlemeler yaşamın her alanında olduğu gibi müzik eğitiminde de gelişimlere neden olurken, öğrenme-öğretme süreçlerinde de değişikliklere yol açmaktadır. Ortaokul müzik derslerinde müzik eğitiminin birçok boyutu gerçekleştirilmektedir. Müzik eğitiminin alt boyutları içerisinde gerçekleştirilen okul şarkıları öğretimi, müzik derslerinin büyük bir bölümünü kaplamaktadır. Okul şarkıları öğretiminde bilgisayar teknolojilerinin kullanımı öğretmen ve öğrenci açısından birçok yarar sağlamaktadır. Bu doğrultuda bilgisayar teknolojilerinin kullanımıyla derslerden olumlu dönütler alınması sağlanabilir. Araştırmada, ortaokul müzik dersi uygulamalarındaki okul şarkıları öğretiminde bilgisayar teknolojilerinin kullanımının öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmanın çalışma evrenini İstanbul'un Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olan devlet okullarında ve özel okullarda görev yapan müzik öğretmenleri, örneklemini ise İstanbul'un Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olan devlet okullarında ve özel okullarda görev yapan 68 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılan araştırmada veriler, 2019-2020 eğitim öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olan devlet okullarında ve özel okullarda görev yapan 68 müzik öğretmenine 10 soruluk bir anket uygulanarak elde edilmiştir. Anket yoluyla elde edilen veriler, SPSS programıyla istatistiksel olarak nicel betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Basit frekans dağılımları (f) ve yüzdelik (%) değerleri hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda, araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin okul şarkıları öğretiminde bilgisayar teknolojilerinden büyük ölçüde yararlandıkları, dersleri bilgisayar teknolojilerinin getirdiği kolaylıklardan faydalanarak gerçekleştirdikleri ancak müzik öğretmenlerinin nota yazım programlarını kullanarak okul şarkılarına nadiren eşlikler yazdıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu doğrultuda, müzik öğretmenlerinin okul şarkıları öğretiminde bilgisayar destekli çalışmaları ve teknoloji kullanımını artırmaları önerilerinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul Müzik Dersi, Okul Şarkıları Öğretimi, Bilgisayar Teknolojileri

Etik Kurul İzni Tarih / Sayı : Araştırma 2020 yılı öncesinde gerçekleştirildiği için Etik Kurul Belgesi alınmamıştır.

1. Giriş

Yaşamın her alanında kullanılan bilgisayar teknolojileri, müzik eğitimi sürecinde de oldukça önemli bir yere sahiptir. Bu durum öğrenme ve öğretme süreçlerinde değişikliklere ve gelişmelere yol açmaktadır. Böylece müzik eğitimi sürecinde bilgisayar teknolojilerinin kullanılma sıklığı ve dersi sürdürmek amacıyla kullanılan materyallerde değişmektedir.

Tecimer Kasap çalışmasında geleneksel olarak Dünya'nın birçok yerinde teknoloji kullanımı ile müzik eğitiminin daha etkili ve çok boyutlu duruma geldiğini, okullarda kullanılan MIDI, bilgisayar, yazılım, internet, televizyon, DVD, CD, CD-ROM, elektronik çalgıların vb. teknolojilerin geleceğin müzik ile ilgilenen bireylerin bilgi, beceri ve performanslarını geliştirdiğini, yaratıcılıklarını ve motivasyonlarını artırdığını (2015, 447) belirtmektedir.

Han'ın çalışmasında müzik eğitimi sürecinde bilgisayar teknolojilerinden faydalanmanın müzik derslerini daha işlevsel ve çağdaş bir hale getireceği belirtilmektedir (2016, 71). Bilgisayar teknolojileri müzik eğitimi sürecine ve müzik eğitimi uygulamalarına farklı bir boyut kazandırarak, öğretmen ve öğrencilerin müzikal yaşantılarında farklı deneyimler kazanmalarını sağlar ve derslerden olumlu dönütler alınmasını mümkün kılar. Müzik derslerinde gerçekleştirilen okul şarkıları öğretimi de bu uygulamalar içerisinde yer alır.

¹ Bu çalışma, 12-14 Aralık 2019 tarihleri arasında Maltepe Üniversitesinde gerçekleştirilen 1. Uluslararası SANAD Kongresinde sözlü olarak sunulmuştur.

² Müzik Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, ahmetkaratas44@gmail.com 0000-0001-7680-5583

³ Arş. Gör. Adıyaman Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, yaseminbayraktar@msn.com 0000-0001-9148-1003

Müzik eğitimi uygulamaları içerisinde "... etkili bir müzik eğitimi aracı olan okul şarkıları öğretimi ..." (Ayhan ve Kürün, 2016, 497), öğrencilerin birçok konuda kazanım elde etmelerini sağlamaktadır. Okul şarkıları öğretiminde bilgisayar teknolojilerinden yararlanmak zamanın ekonomik bir biçimde kullanılması açısından kolaylık sağlayabilir. Okul şarkıları öğretimi sürecinde kullanılacak olan bilgisayar teknolojileri desteği öğretmen ve öğrencilere birçok anlamda yarar sağlayabilir.

Literatürde konuyla ilgili olarak yapılan çalışmalardan Han'ın "İlköğretim Müzik Derslerindeki Okul Şarkılarının MIDI Programlamayla Bilişim Destekli Öğretilmesine İlişkin Yaklaşımlar" adlı çalışmasında, Türkiye'deki Müzik dersinde kullanılması uygun olduğu düşünülen ders kitaplarındaki okul şarkılarının, günümüzde müzik yapım endüstrisinde çok yaygın olarak kullanılan MIDI Programlamayla bilişim destekli olarak eğitim-öğretimde kullanılması amaçlanmıştır. Araştırmada müzik derslerinde MIDI uygulamalarının kullanılmasıyla, müzik eğitimi daha çağdaş ve işlevsel hale getireceği ve ayrıca MIDI uygulamalı araçlarla yapılan müzik öğretiminin, öğrenciler üzerindeki müzik bilgilerini daha kalıcı hale getireceği sonuçlarına ulaşılmıştır (2016). Çalışmada bilgisayar teknolojisi kullanılarak okul şarkıları öğretimi sağlanmaya çalışılmıştır.

Bu alanda yapılan başka bir çalışmada Çağlak'ın "Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Bilgisayar Teknolojisinin Yeri ve Önemi" adlı çalışmasıdır. Bu çalışmada müzik eğitimi veren kurumlarda bilgisayar teknolojisinin yerini ve önemini belirtmek amacıyla yapılmış; öncelikle bilgisayar yapısı incelenmiş, ardından bilgisayarın müzik alanında nasıl kullanılacağı incelenmiştir. Araştırma sonucuna göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımının kaçınılmaz bir durum olduğu ortaya çıkmıştır (1996). Bu çalışma okullarda gerçekleştirilen müzik derslerinde kullanılacak olan bilgisayar teknolojisi hakkında bilgiler vermesi ve önerilerde bulunması açısından önemli görülmektedir.

Literatürde bulunan Dammers'in yaptığı "New Jersey Liselerinde Teknoloji Tabanlı Müzik Sınıfları Üzerine Bir Araştırma" adlı çalışmasında, New Jersey'de bulunan liselerdeki müzik sınıfları incelenmiştir. Geleneksel müzik sınıfları ve teknoloji destekli müzik sınıfları ve etkinlikleri arasındaki farklar incelenmiş öğrencilerin bu durum hakkındaki görüşleri alınmıştır. Araştırmanın sonuçlarından teknoloji destekli sınıfların müzik eğitimi için olumlu yönde etkiler bıraktığı görülmektedir (2009).

Literatürde, Mozée'nin yaptığı "Müzik Teknolojisi Laboratuvarları" adlı çalışmada müzik eğitiminde teknolojiyi kullanarak laboratuvarların oluşturulmasından ve eğitimde elektronik kaynakların kullanılmasından ve müzik eğitimi müfredatlarında teknoloji kullanımının öneminden bahsedilmektedir (2005). Bu araştırma eldeki araştırmaya kaynaklık edebilmesi açısından, okullarda teknoloji kullanımını önermesi ve konumuzla ilgili olması bakımından önemli görülmektedir. Ayrıca okullarda teknoloji laboratuvarının kurulabilmesi açısından önemlidir.

Reese'in yaptığı "Müzik Öğretmeni Eğitiminde Online Kompozisyon Entegrasyon Rehberliği" adlı çalışmada, müzik eğitiminde online müzik kompozisyonu entegrasyonu hakkında fizibilite çalışması yapılmış; çalışma internet ve MIDI yazılımları kullanan müzik eğitiminde görev alan 17 online kompozisyon öğretmeni ve 43 müzik öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir (2001). Çalışmanın eğitimde bilgisayar kullanımına dikkat çekmesi eldeki çalışmaya rehber niteliği taşımaktadır. Eğitim alanında teknoloji kullanımının kolaylıklara ve gelişime yardımcı olduğunu vurgulayan çalışma mevcut araştırma için klavuz niteliği taşımaktadır.

Bartram "Yayınlanmış Öğretim Materyallerine Dayalı Kapsamlı Bir Ortaöğretim Müzik Teknolojisi Giriş Kursu Geliştirilmesi ve Uygulanması" adlı doktora tezinde, ortaokul müzik derslerinde kullanılması amacıyla müzik teknolojisi kursu geliştirilmesi ve inşa edilmesi amaçlanmıştır; araştırma sürecinde müzik teknolojileri kursu için öncelikle bir müfredat geliştirilip okullarda uygulaması yapılmış ardından üniversitelerde öğretiminin yapılması gerektiğini vurgulamıştır (2001). Mevcut çalışma ile ilgili olan bu araştırma, bizlere ortaokul müzik derslerinde müzik teknolojisi öğretim programı geliştirilmesinden dolayı yarar sağlamak ve kaynaklık etmektedir.

Hunter-Armstrong'un yaptığı "Müzik Eğitiminde MIDI Uygulamaları" adlı yüksek lisans tezinde, MIDI programı hakkında tarihsel bilgiler, bu programın teknolojisi ve bu programın müzik eğitiminde kullanımı hakkında bilgiler verilmiş, MIDI programlarının müzik eğitiminde ilk olarak ne zaman kullanıldığı gibi eğitim sürecindeki tarihsel boyuta da yer verilmiştir (1996). Araştırmanın müzik eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili oluşu eldeki çalışma ile benzerlik göstermekte ve bu açıdan da önemli görülmektedir.

1.1. Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi; “Müzik öğretmenlerinin görüşlerine göre, ortaokul müzik derslerindeki okul şarkıları öğretiminde bilgisayar teknolojileri ne ölçüde kullanılmaktadır?” olarak belirlenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı; ortaokul müzik derslerinde okul şarkıları öğretimi sırasında bilgisayar teknolojilerinin ne ölçüde kullanıldığını incelemek ve müzik öğretmenlerinin görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırma şarkı öğretiminde bilgisayar teknolojileri kullanımını ele alması bakımından önemli görülmekte ve öğretmenlerin konu hakkındaki görüşleri doğrultusunda öneriler getirilebileceğinden alana katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Daha önce konuyla ilgili olarak yapılan çalışmalarda müzik eğitiminde teknoloji kullanımının müzik derslerine olan katkısı ortaya çıkmıştır. Fakat okul şarkıları öğretiminde müzik teknolojilerinin kullanımıyla ilgili yeterince çalışma bulunmamaktadır. Bu doğrultuda müzik eğitiminde müzik teknolojilerinin kullanımı ile ilgili çalışmalar yer alsa da, yalnızca okul şarkıları öğretimi özelinde gerçekleştirilen çalışmaların yeterince bulunmaması, yapılan bu çalışmayı önemli kılmaktadır.

1.3. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- İstanbul ilinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında ve özel okullarda 2019-2020 eğitim öğretim yılında görev yapan ve ortaokul müzik derslerini yürüten 68 müzik öğretmenin görüşleriyle,
- Müzik derslerindeki okul şarkıları öğretiminde kullanılan bilgisayar teknolojileri uygulamalarıyla sınırlandırılmıştır.

2. Yöntem

2.1. Etik Kurul İzni

Araştırmanın veri toplama süreci 2020 yılı öncesinde gerçekleştirildiği için Etik Kurul Belgesi alınmamıştır. Ayrıca çalışma 12-14 Aralık 2019 tarihleri arasında Maltepe Üniversitesinde gerçekleştirilen 1. Uluslararası SANAD Kongresinde sözlü olarak sunulmuştur.

2.2. Araştırma Modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın amacına yönelik olarak betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, “geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalara uygun bir modeldir” (Karasar, 1999'dan aktaran Yıldız, 2004, 79). Bu doğrultuda müzik derslerindeki okul şarkıları öğretiminde müzik teknolojilerinin kullanımına ilişkin olarak var olan durumu ortaya koymak adına betimsel tarama modeline yer verilmiştir.

2.3. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini İstanbul'un Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olan devlet okullarında ve özel okullarda görev yapan müzik öğretmenleri, örneklemine ise İstanbul'un Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olan devlet okullarında ve özel okullarda görev yapan 68 müzik öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmada kolay ulaşılabilir durum örnekleme yoluna gidilmiştir. Kolay ulaşılabilir durum örneklemesinin kullanıldığı araştırmalarda araştırmacı yakın olan ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçer. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır. Bu örnekleme yöntemi yaygın olarak kullanılmakla birlikte sonuçları daha az genellenebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011, 113).

2.4. Verilerin Toplanması ve Değerlendirilmesi

Araştırmada gerekli olan veriler 2019-2020 eğitim öğretim yılında, İstanbul'da bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında ve özel okullarda görev yapan müzik öğretmenlerine anket uygulanması yoluyla toplanmıştır. Anket uygulanacak öğretmenlerin izni alınmış ve yalnızca araştırmaya katılmaya gönüllü olan öğretmenler tercih edilmiştir. Araştırmada konu ile ilgili literatür incelenerek, 10 soruluk likert tipi bir anket oluşturulmuştur. Anket soruları ortaokul müzik derslerinde gerçekleştirilen ses eğitimi uygulamalarındaki teknoloji kullanımını tespit etmeye yönelik olarak oluşturulmuştur. Anket soruları geliştirilirken öncelikle anketin amacı ve bu amaç doğrultusunda belirlenen maddeler yazılmış, ardından kapsam geçerliliğini sağlamak adına anket soruları için uzman görüşlerine başvurulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda anket soruları belirlenmiş ve ön uygulama yapılarak anket son halini almıştır. Ardından görüşlerini almak amacıyla müzik öğretmenlerine uygulanmıştır. Anket yoluyla elde edilen veriler betimsel nicel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Veriler SPSS programı kullanılarak istatistiksel işlemlere tabi tutulup, basit frekans (f) dağılımları ve yüzdeler (%) hesaplanmıştır. Yüzdeler tam sayıya yuvarlanarak verilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgular yorumlanmaya çalışılmıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde anketlerden elde edilen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 1

Nota Yazım Programları Kullanarak Okul Şarkılarına Eşlikler Yazılmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Her Zaman	5	7,3
Çoğu Zaman	6	8,8
Nadiren	51	75
Hiçbir Zaman	6	8,8
Toplam	68	100

Tablo 1'de görüldüğü gibi; müzik öğretmenlerinin %7,3'ü her zaman, %8,8'i çoğu zaman, %75'i nadiren ve %8,8'i ise hiçbir zaman yanıtını vermiştir. Bu doğrultuda, müzik öğretmenlerinin okul şarkıları öğretiminde nota yazım programlarını yeterli ölçüde kullanmadıkları ve okul şarkılarına uygun olan başlangıç düzeyinde eşlikler oluşturmadıkları söylenebilir. Ayrıca araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin, okul şarkıları öğretiminde nota yazım programlarını kullanarak okul şarkılarının notalarını ve sözlerini yazmadıkları görülmektedir. Nota yazım programlarının kullanılarak notaların ve sözlerin yazılması öğrenmede kolaylık sağlayacağından şarkı öğretiminde faydalı olabileceği düşünülmektedir. Nota yazım programları aracılığıyla okul şarkılarına yazılan eşlikler, öğrencilerin öğrenmelerini daha etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirebilecekleri düşünülmektedir. Yazılan eşliklerle öğrencilerin müzikal anlamda yaşadıkları problemlerin ortadan kalkabileceği düşünülmektedir.

Tablo 2

Okul Şarkılarının İnternette Bulunan Alt Yapılar İle Öğretilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Her Zaman	6	8,8
Çoğu Zaman	53	77,9
Nadiren	9	13,2
Toplam	68	100

Tablo 2'de görüldüğü gibi; müzik öğretmenlerinin %8,8'i her zaman, %77,9'u çoğu zaman, %13,2'si ise nadiren yanıtını vermiştir. Bu doğrultuda, müzik öğretmenlerinin okul şarkıları öğretiminde internette bulunan okul şarkıları alt yapılarını yeterli ölçüde kullandıkları ve okul şarkılarını bilgisayar teknolojileri kullanarak eşlikli bir şekilde öğrettikleri söylenebilir. Bu durum şarkı öğretiminin olumlu yönde ilerlemesine ve öğrencilerin okul şarkılarını daha doğru bir şekilde seslendirmelerine ve öğrenmelerine

yardımcı olabilir. Öğretmenlerin eşlik konusundaki boşluğu internette bulunan alt yapıları değerlendirerek okul şarkıları öğretimini gerçekleştirmeleri, derslerin daha olumlu şekilde ilerlemesine olanak sağlayabilmektedir.

Tablo 3

Okul Şarkılarının İnternette Bulunan Videolar Aracılığıyla Dinleterek (Kulaktan Öğretim Yöntemi) Öğretilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Her Zaman	18	26,4
Çoğu Zaman	32	47
Nadiren	13	19,1
Hiçbir Zaman	5	7,3
Toplam	68	100

Tablo 3'de görüldüğü gibi; müzik öğretmenlerinin %26,4'ü her zaman, %47'si çoğu zaman, %19,1'i nadiren ve %7,3'ü de hiçbir zaman yanıtını vermiştir. Bu doğrultuda, araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin çoğunlukla okul şarkılarını internette bulunan videoları dinleterek öğrettikleri ve kulaktan öğretim yöntemi kullandıkları söylenebilir. Bu durum öğretmen açısından kolaylık olarak düşünülebilir. Ayrıca öğretmenin olmadığı zamanlarda dahi bu videoların izlenilmesi ve dinlenilmesi öğrenciler açısından da okul şarkıları öğrenimi sürecinde kolaylıklar sağlayabilir.

Tablo 4

Okul Şarkıları Öğretiminde Karaoke Çalışmalarına Yer Verilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde(%)
Her Zaman	17	25
Çoğu Zaman	45	66,1
Nadiren	6	8,8
Toplam	68	100

Tablo 4'te görüldüğü gibi; müzik öğretmenlerinin %25'i her zaman, %66,1'i çoğu zaman, %8,8'i ise nadiren yanıtını vermiştir. Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin, okul şarkıları öğretiminde çoğunlukla karaoke çalışmalarına yer verdikleri görülmektedir. Karaoke çalışmalarının okul şarkıları öğretimini ve müzik derslerini daha ilgi çekici hale getirebileceği düşünülmektedir. Böylece öğrenciler okul şarkıları öğrenme sürecinde derslere daha aktif olarak katılım sağlayabilirler.

Tablo 5

Okul Şarkılarını Öğreten Oyunlu Şarkılar, Videolar, Cd'lerin Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Her Zaman	24	35,2
Çoğu Zaman	23	33,8
Nadiren	15	22
Hiçbir Zaman	6	8,8
Toplam	68	100

Tablo 5'te görüldüğü gibi; müzik öğretmenlerinin %35,2'si her zaman, %33,8'i çoğu zaman, %22'si nadiren ve %8,8'i de hiçbir zaman yanıtını vermiştir. Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin, büyük çoğunluğunun okul şarkıları öğretiminde oyunlu şarkı ve videolardan yararlandığı ve bu anlamda bilgisayar teknolojilerinden yeteri oranda faydalandıkları söylenebilir. Ayrıca bu durum, okul şarkıları öğrenilmesi konusunda olumlu dönütler alınabilmesine olanak sağlayabilir.

Tablo 6

Okul Şarkılarını Akıllı Tahta Kullanarak Öğretmeye İlişkin Öğretmen Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Her Zaman	28	41,2
Çoğu Zaman	40	58,8
Toplam	68	100

Tablo 6'da görüldüğü gibi; müzik öğretmenlerinin %41,2'si her zaman ve %58,8'i ise çoğu zaman yanıtını vermiştir. Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin okul şarkılarını çoğunlukla akıllı tahta kullanarak öğrettikleri düşünülmektedir. Akıllı tahta kullanımı ile öğrencilerin dikkatini çekme konusunda kolaylıklar sağlanabilir. Ayrıca akıllı tahtanın okul şarkılarını öğretme sürecinde oldukça faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Tablo 7

Okul Şarkıları Öğretiminde Bilgisayar Teknolojileri Kullanımı İle Öğretim Süresini Azaltmaya İlişkin Öğretmen Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Her Zaman	33	48,5
Çoğu Zaman	25	36,7
Nadiren	4	5,8
Hiçbir Zaman	6	8,8
Toplam	68	100

Tablo 7'de görüldüğü gibi; müzik öğretmenlerinin %48,5'i her zaman, %36,7'si çoğu zaman, %5,8'i nadiren ve %8,8'i de hiçbir zaman yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin okul şarkıları öğretiminde bilgisayar teknolojileri kullanımı ile öğrenim süresini kısaltmaya çalıştıkları ve teknolojiden faydalandıkları belirlenmiştir. Bu doğrultuda bilgisayar teknolojilerinin müzik derslerinde kullanılması okul şarkıları öğretiminde de kolaylıklar sağlayabileceğini düşündürmektedir.

Tablo 8

Okul Şarkılarının Sözlerini ve Notalarını Projeksiyon Aleti Kullanarak Yansıtmaya İlişkin Öğretmen Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Her Zaman	16	23,5
Çoğu Zaman	18	26,4
Nadiren	12	17,6
Hiçbir Zaman	22	32,3
Toplam	68	100

Tablo 8'de görüldüğü gibi; müzik öğretmenlerinin %23,5'i her zaman, %26,4'ü çoğu zaman, %17,6'sı nadiren ve %32,3'ü ise hiçbir zaman yanıtını vermiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin okul şarkıları öğretiminde çoğunlukla projeksiyon aleti kullandıkları görülmektedir. Öğrencilerin projeksiyon aletinden okul şarkıları sözlerini ya da notalarını görmeleri şarkı öğretiminde kolaylıklar sağlayabileceğini düşündürmektedir.

Tablo 9

Bilgisayar Teknolojileri Kullanımı İle Okul Şarkıları Öğretimi Sürecini Daha Eğlenceli Hale Getirmeye İlişkin Öğretmen Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Her Zaman	38	55,8
Çoğu Zaman	21	30,8
Nadiren	9	13,2
Toplam	68	100

Tablo 9'da görüldüğü gibi; müzik öğretmenlerinin %55,8'i her zaman, %30,8'i çoğu zaman, %13,2'si ise nadiren yanıtını vermiştir. Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin, bilgisayar teknolojisi kullanımında okul şarkıları öğretimini dersleri eğlenceli hale getirmek amacıyla her zaman kullandıkları görülmüştür. Bilgisayar teknolojilerinin müzik derslerinde her zaman kullanılıyor olması, derslerin daha eğlenceli bir şekilde sürdürülmesi konusunda öğretmenlere yardımcı oluyor olabilir. Böylece derslere de aktif katılımın sağlandığı söylenebilir.

Tablo 10

Okul Şarkıları Öğretiminde Bilgisayar Teknolojilerinden Yararlanmaya İlişkin Öğretmen Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Her Zaman	45	66,1
Çoğu Zaman	8	11,7
Nadiren	12	17,6
Hiçbir Zaman	3	4,4
Toplam	68	100

Tablo 10'da görüldüğü gibi; müzik öğretmenlerinin %66,1'i her zaman, %11,7'si çoğu zaman, %17,6'sı nadiren ve %4,4'ü de hiçbir zaman yanıtını vermiştir. Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin okul şarkıları öğretiminde bilgisayar teknolojilerinden çoğunlukla yararlandıkları söylenebilir. Böylece bilgisayar teknolojilerinin kullanımı ile müzik derslerindeki şarkı öğretimi süreci daha etkili ve verimli bir hal alabilmektedir.

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Parasız ve Aras yaptıkları çalışmada müzik eğitiminde teknoloji kullanımının yaparak ve yaşayarak öğrenme biçiminin daha işlevsel ve aktif bir biçimde aktarılmasına yol açtığını ve teknoloji kullanımının bu doğrultuda müzik eğitime yarar sağlayacağını vurgulamıştır (2012, 1106). Kızılkaya “Müzik Sanatının Bilişim Yolculuğu” adlı çalışmasında, müziğin bireylere ve kitlelere aktarılmasında, müzik yazılımı ve donanımlarının büyük kolaylıklar sağladığını belirtmiş ve ayrıca bilişim teknolojilerinin müzik konusundaki çeşitliliği sağladığı, olanakları sınırsızlaştırdığı, müzik yeteneğindeki gelişimi sağladığı ve mesleki motivasyona katkı sağladığını vurgulamıştır (2011, 1-4). Yapılan çalışmaların yaptığımız çalışma sonuçlarını desteklediği söylenebilir.

Konuyla ilgili olarak Şen ve Şentürk yaptıkları çalışmalarında, müzik öğretiminde bilgisayar kullanımının günümüzde olanaklı bir duruma geldiğini, eğitim süreçlerinde bu materyallerin kullanımına yer verilmesinin müzik eğitimi süreçlerini daha eğlenceli ve öğrencilerin aktif olduğu bir hale getirdiğini vurgulamıştır (2014, 189). Çalışmamızda da yer alan öğretmen görüşlerinden yola çıkıldığında, öğretmenlerin ve öğrencilerin derslerde şarkı öğrenimini eğlenceli hale getirmek amacıyla teknolojik materyaller kullandıkları söylenebilmektedir.

Yüksel ve Mustul, “Müzik Eğitiminde Bilgisayar Destekli Eşlik Uygulaması ve Uygulamaya İlişkin Öğrenci Görüşleri” adlı makalesinde, eşlikle çalgı çalmanın çalgı eğitimi açısından önemli olduğu, icracının motivasyonunu arttırdığını, müzikal anlamdaki problemleri ortadan kaldırdığı, bilgisayar destekli eşliklerin çalgı eğitiminde önemli bir öğretim materyali olarak görüldüğü belirtilmiştir (2015, 15). Çalgı eğitiminde olduğu gibi okul şarkıları öğretimin de de durumun benzerlik göstereceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda okul şarkıları öğretiminde bilgisayar teknolojileri kullanımının yararlı olacağı ortaya çıkmaktadır.

Açıksöz ve Güdek, Youtube’de bulunan piyano dersi videolarının müzik öğretim yöntemlerine, eğitim materyallerinin kullanımına olanak sağlayan bir durumda olduğunu ve öğrencilerin faydalanabildiği gibi müzik öğretmenlerinin de bu videolardan kendi bilgi ve öğretim yöntemlerini irdeleme, karşılaştırma ve geliştirme olanağı sağlayacağını vurgulamıştır (2018, 20). Bu doğrultuda piyano eğitimi için geçerli olan durumun okul şarkıları öğretiminde de gerçekleştirilebileceği ve bu durumla benzerlik gösterdiği söylenebilir. Okul şarkıları öğretiminde performans videolarından yararlanılması bu süreci daha etkili hale getirebilmektedir. Araştırma kapsamında elde edilen verilerden yola çıkıldığında katılımcı öğretmenlerin bu tür çalışmalara yer verdikleri görülmektedir.

Ayhan ve Kürün (2016) yaptıkları çalışmada okul şarkıları eşlikleri hazırlanabilmesi için nota yazım programları kullanılmasının kolaylıklar sağlayabileceğini, bu programlar kullanılarak okul şarkılarının çok sesli ve eşlikli hale dönüştürülebileceğini, böylece okul şarkıları öğretimi özelinde müzik derslerinin daha verimli hale geleceğini belirtilmiştir (507). Yapılan çalışmanın bu çalışmayı destekler nitelikte olduğu ve okul şarkıları öğretiminde nota yazım programlarının kullanılmasının olumlu yönde katkılar sağlayabileceği ortaya çıkmaktadır.

Literatür taraması sonucunda araştırmaya benzerlik gösteren çalışmaların bulunduğu fakat okul şarkıları öğretiminde kullanılan bilgisayar teknolojileriyle ilgili olarak yeteri kadar çalışmalar yapılmadığı görülmektedir. Araştırma kapsamında müzik derslerinin alt boyutları ile ilişkilendirilmiş olan ve müzik eğitimin alt boyutları özelinde olan çalışmaların yeterli kadar olmadığı ortaya çıkmıştır.

Araştırma bulgularından yola çıkılarak, araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin okul şarkıları öğretiminde bilgisayar teknolojilerinden büyük çoğunlukla yararlandıkları, dersleri bilgisayar teknolojilerinin getirdiği kolaylıklardan faydalanarak gerçekleştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu doğrultuda bilgisayar teknolojilerinin müzik derslerindeki okul şarkıları öğretimi sürecini olumlu bir şekilde etkilediği de ortaya çıkmıştır. Okul şarkılarının internette bulunan altyapılar ile öğretilmeye çalışıldığı, şarkı öğretimi sürecinde akıllı tahta ve projeksiyon aletinin çoğunlukla kullanıldığı, öğretmenlerin dersleri karaoke uygulamaları ile daha eğlenceli bir hale getirmeye çalıştıkları belirlenmiştir. Bilgisayar teknolojileri kullanımı ile müzik derslerindeki şarkı öğretimi uygulamalarının daha kısa sürdüğü ve derslerin daha eğlenceli hale geldiği de ortaya çıkmıştır. Ancak müzik öğretmenlerinin okul şarkıları öğretiminde nota yazım programlarını kullanarak okul şarkılarına nadiren eşlikler yazdıkları görülmüştür.

Araştırmacılara öneriler;

- Konu ile ilgili olarak yeterli çalışmanın literatürde bulunmaması nedeniyle araştırmacılar bu konu özelinde çalışmalar yapmalıdır.
- Yalnızca genel müzik eğitimi değil, müzik eğitiminin alt boyutları özelinde de müzik teknolojilerinin kullanımına ilişkin olarak çalışmalar yapılmalıdır.
- Uygulayıcılara öneriler;
- Müzik öğretmenleri okul şarkıları öğretiminde bilgisayar teknolojileri kullanımına yoğunluk vermeli ve okul şarkıları öğretimi uygulamalarını desteklemelidir.
- Müzik dersi öğretim programında bilgisayar teknolojileri kullanımı konusu ele alınmalıdır.
- Müzik öğretmenleri nota yazım programlarını kullanabilmeleri için düzenli bir şekilde hizmet içi eğitimler almalıdır.

Kaynaklar

- Açıksöz, F., Güdek, B. (2018). Müzik Eğitiminde Youtube Etkisi: Online Piyano Dersleri. *Turkish Studies*. 13(6), 1-22.
- Ayhan, A., Kürün, A. R. (2016). *Güncel Müzik Yazılımlarının Okul Şarkıları Öğretiminde Uygulanan Yöntem ve Tekniklere Destek Amaçlı Kullanılmasına Yönelik Model Önerileri*. I. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu, 13-15 Ekim 2016, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Bartram, P. K. (2001). *The Development and Implementation of a Comprehensive Introduction to Music Technology Course for a Secondary School Based on Published Instructional Material*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Shenandoah Conservatory of Shenandoah University, Virginia.
- Çağlak, Y. (1996). *Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Bilgisayar Teknolojisinin Yeri ve Önemi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dammers, J. R. (2009). A Survey of Technology-Based Music Classes in New Jersey High Schools. *Contributions to Music Education*. 36(2), 25-43.
- Han, Y. (2016). *İlköğretim Müzik Derslerindeki Okul Şarkılarının MIDI Programlamayla Bilişim Destekli Öğretilmesine İlişkin Yaklaşımlar*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Hunter-Amstrong, C. K. (1996). *Midi Applications in Music Education*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). California State University, California.
- Kızılkaya, N. (2011). Müzik Sanatının Bilişim Yolculuğu. Akademik Bilişim Konferansı, 2-4 Şubat 2011, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Mozée, B. (2005). Music Technology Labs. *The Phi Delta Kappan*. 86(5).
- Parasız, G., Aras, T. (2012). *Teknolojinin Müzik ve Müzik Eğitimi Alanındaki Yeri ve Önemi*. X. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 25-27 Nisan 2012, Niğde Üniversitesi, Niğde.

- Reese, S. (2001). Integration of On-line Composition Mentoring into Music Teacher Education. *Contributions to Music Education*. 28(1), 9-26.
- Şen, Ü. S., Şentürk, N. (2014). İlköğretim Müzik Öğretiminde Kullanılmak Üzere (Programlı Öğretim Yöntemine Göre) Geliştirilen Öğretim Yazılımı Modeli. *Milli Eğitim Dergisi*. 202, 170-192.
- Tecimer Kasap, B. (2015). Müzik Eğitiminde Teknolojik Yaklaşımlar. <http://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/KASAP-Belir-Tecimer-M%C3%9CZ%C4%B0K-E%C4%9E%C4%B0T%C4%B0M%C4%B0NDE-TEKNOLOJ%C4%B0K-YAKLA%C5%9EIMLAR.pdf> adresinden 13.11.2019 tarihinde erişildi.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, A. (2004). Türkiye'deki Yetişkin Eğitimi Araştırmalarına Toplu Bakış. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 37(1), 78-97.
- Yüksel, G., Mustul, Ö. (2015). Müzik Eğitiminde Bilgisayar Destekli Eşlik Uygulaması ve Uygulamaya İlişkin Öğrenci Görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 4(3), 10-16.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkıda bulunmuştur.